

SLOVENEČ

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejeto mesečno . . 1-80
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto K 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

== Inzerati: ==
 Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali oja prostor)
 za enkrat po 2) v
 za dva- in večkrat . . . 15.,
 pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.
 == Poslano: ==
 Enostolpna petstvarsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan izven omari nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga voznik red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Domovina vrlemu sinu.

Besedilo adrese hrvatskega vseučilišča generalu Borojeviću povodom njegove izvolitve za častnega doktorja, dne 1. svečana 1916.

Vaša prevzvišenost, gospod general! Mi, rektor in predstavitelji senata hrvatskega vseučilišča, ki nosi slavno ime Njegovega c. in kr. Veličanstva, premislilnega gospodarja in kralja Franca Josipa I., smo ponosni, ker nas je doletela čast, da se moremo pokloniti Vaši prevzvišenosti, enemu izmed najslavnejših sinov hrvatskega naroda.

Naša hrvatska domovina, akoravno ni največja in obširna monarhija, se zopet blišči liki dragoceni biser v slavni kroni našega vzvišenega vladarja.

Zlatoklasa Slavonija, vinorodno Zagorje, bogato Podravje, ponosna Bosna, kršna Dalmacija, prijazna Istra, da ne naštevam vseh ostalih krajev, kjer stanujejo Hrvati, navdušujejo tudi tuji svet s svojo krastoto narave, z bogatstvom plodov, znamenitostjo lege; naši košati gozdovi, cvečasti travniki, rodovitna polja, gore bogate rud, plovne reke, gotovo pa naše bajno morje — so zlato in neprecenljivi dragulji, s katerimi se krasi naša mati Hrvatska. Toda še bolj kakor vse, kar sem navajal, so naši domovini čast in ponos: njeni sivi sokoli. Tisoč let so širili po svetu njeno slavo: Tomislavi, Krešimiri, Horvati, Paliže, Zrinjski, Bakači, Gundulići, Klovici, Boškovići! V zadnji dobi sijajnega napredka svetovne kulture se je povzdignila tudi Hrvatska z dostojnim delom svojih sinov, da stopi na stran ostalih naprednih dežel; da napreduje z enakim korakom višjega znanja in vede; da daruje svoj obol splošnemu procvitu znanosti in umetnosti v tekmi velikih narodov. Kakor mila pomlad, ki jo diči toplo sonce in ljubko zelenje in dišeče cvetje: tudi Hrvatska je v XIX. veku dala v svojem skromnem domu prostor vzvišenim idejam Vrhovca, Gaja, Dobrile, Strossmayerja; pogrnila ga z bogato preprogo monumentalnih del Kukuljevića, Račkera, Smičiklase, Jagića, Pliverića, Pilarja; ovenčala ga z dušami podobne bajnim vilam Preradovića, Mažuranića, Markovića, Šenoe, Lisinskega, Krežme, Fijana, Bukovca, Medovića, Rendića. Ti bi, kakor tudi mnogi drugi naši možje častno krasili tudi Panteon najkulturnejših evropskih dežel!

Evropa nas pa ni nikdar prekosila glede na naše slavne Leonide: Berislavići, Jurisčići, Trenki, Vukasovići, Rukavine, Givičići, Maroičići, Rodići, Filipovići, Jelčići in brezštevilne legije ostalih hrvatskih herojev. Od Črnege do Sredozemskega in Severnega morja odmeva njihova slava.

Evgen Savojski, Napoleon Veliki, Viljem II. nimajo dovolj besedi, da prehvalijo hrabrost, sposobnost in inteligenco hrvatskih vojakov. Samo s hvalo in s ponosom se spominja zgodovina naše starodavne monarhije in prevzvišena vladarska hiša nemurlih hrvatskih vitezov.

Kako srečna in ponosna je mati Hrvatska, ko tudi za časa te epohalne svetovne vojne odmeva slava hrvatskih mišic od Karpatov do Balkana, od Visle pa do sinjih čeri Jadranskega morja!

Da, morje, to divno naše morje! Ono je naša slava, ono je srce monarhije! Komu naj tudi zaupa Njegovo Veličanstvo, premodri in premislilni naš gospodar in kralj, brambo te punčice svojega očesa, če ne v prvi vrsti Hrvatom! Kdo naj ukazuje tej najznamenitejši armadi, če ne sin hrvatskega naroda, vreden potomec slavnih prednikov, vedno pripravljena umreti vedrega lica za prevzvišeni prestol in za hrvatski dom!

Vaša prevzvišenost! Samo stoletni hrast se more upreti strašnemu viharju, le trda pečina more odbiti besne valove. Tako zamore tudi le Vaš genialni um, samo Vaše veliko srce izvajati junaška dela, ki razširjajo Vaše dično ime po celem svetu. Poleg Lavdona, Suvarova, Moltkeja se bo spominjala vojna zgodovina tudi generala Borojevića, dokler ostane svet in čas. Za to jamči Komarovo, Dukla, Soča. Hvaležna monarhija ne bo zamudila s svojim priznanjem, a naša slavna mati Hrvatska gleda z občudovanjem na Vas, ki ste ji njen ponos, njena tolažba in njena slava! V lepi narodni pripovedki, v ljubki naši pesmi, v srcu Hrvatov je uklesano za vse večne čase Vaše plemenito ime.

Pršli smo semkaj, da se Vam globoko poklonimo in se najiskrenejše spoštljivo in srčno zahvalimo in Vas toplo pozdravimo v imenu naše domovine Hrvatske.

Vi branite z močjo velikana našo slavno državo, ali tudi zaledje in dele dežel, kjer stanujejo Hrvati. Od Vašega gigantskega delovanja je odvisen tudi napredek hrvatske kulture in obstoj hrvatskih pravic. Samo za Vašimi požrtvovalnimi pleči moremo kulturno delovati. Vaša zasluga je, da nam je ostalo do danes nedotaknjeno naše morje, ta naša svetinja, ta vrelc i gospodarskega i umetniškega i znanstvenega našega ustvarjanja. Vaša čast je, da se more naša mati Hrvatska proslaviti zopet z enim najidealnejših svojih sokolov!

Scipio Maior si je pridobil po zavzetju Kartage naslov »Africanus«, Suvarov pridevek »Italicus«, maršala Ney imenujejo po Moskvi. Tudi našem Nikoli Šubiću Zrinskemu je podelil naš narod ime »Sigetskij«. Ne dvomimo, da bo hvaležno naše izročilo s sijajem zmagaje ovenčanemu ime-

nu Vaše prevzvišenosti dodaló tudi še častno ime »Šoški«!

Mi pa, predstavitelji hrvatskega vseučilišča, smo prihiteli, da Vam v znak naše hvaležnosti in priznanja podelimo najvišje kar imamo: častni doktorat pravnih in državnih znanosti.

Hvaležni smo Njegovemu Veličanstvu, da je naš udani predlog odobrilo, a Vas, slavni hrvatski junak, prosimo danes, da izvolite sprejeti diplomu te najvišje časti, ki jo more podeliti naš najvišji hrvatski kulturni zavod.

Med živimi velikani je počestvena samo Njegova ces. in kralj. Visokost nadvojvoda Evgen in Vaša prevzvišenost s tem simbolom našega najglobekejšega priznanja.

Ne samo album naše dične Almae matris, ne samo mi predstavitelji hrvatskega vseučilišča: ves hrvatski narod kliče z vso svojo dušo: naj živi najslavnejši današnji hrvatski junak prevzvišeni gospod doktor Svetozar Borojević pl. Bojna, junak Soče! Živio, živio, živio!

Pogled na oni svet.

Ob pol desetih dopoldne je dobila naša stotinja ukaz, da imamo oditi ob eni uri z ogljem k postojanki . . . stotnije. Ukaz je ukaz! Zato železje na noge in kavo v želedec ter še posebej v čutaro. Točno ob eni uri je odšla četa 75 mož, oborožena s članinskimi palicami, na odločno mesto. Sprejaj za vodnika dva podčastnika, ki sta že večkrat hodila po tem potu. Najprej smo prekorali ozko dolino, potem smo hodili po groblji, ki jo je mogoče zmagati le s železjem na nogah in v kateri si je odbral strugo šumeč hudoornik. Srečno smo premagali prvo oviro; pred nami se je vlekel dolg in neizmerno pust rov. Na levi in desni so se polagoma napejala gorska rebra.

Praznično je bilo vse na okrog, vse mirno, noben ptič, noben glas ni motil vladajoče tišine. Ponosno so se dvigali skalni velikani v sinji zrak. Brez miru in počitka je spela naša četa dalje mimo starinskih žag, ki so spominjale na srednji vek.

Ustavili smo se; na levi ob potu sta stala dva kadečar se kupa, ki sta nehoti spominjala ognjenikov, le da se je v teh kopah mesto žareče lave kuhalo gorljivo ogelje.

Vsakdo je dobil svoj delež, si ga naložil v šotorno rjuho in dalje! Pršli smo do kolib s znamenjem Rdečega križa — do orve pomožne postaje ranjenim in bolnim junakom, ki navzlic zimskim neurjem ne poznajo truda in se ne boje napora, da zaščitijo laškemu izdajalcu pristop v našo domovino.

Prispeli smo na majhno planoto. Sredi med visokimi gorami v krasni legi so napravili majhno pokopališče, na katerem že spi nekaj junakov. Vsem nam se je storilo milo ob pogledu na te grobove. Malo smo se počili, pokrepili se s požirkom črne kave in odšli dalje.

Videle so se že postojanke in razločila zvita cesta, priprava še za tovrstne živale, ki se je vila na višino. Neumorno smo se pehali dalje. Srečavali so nas možje, vračajoči se iz postojank. Obličje jim je izražalo zadovoljnost in podjetnost. Solnce se je skrilo in leden veter nam je gnal sneženo pšeno v obraz. Z vrhov se je razgrinjala po nižinah gosta megla in zakrivala vse z nepredorno odejo.

Moštvu je lil znoj s čela, ne toliko zbog napora kakor radi naletujočega snega, ki je oviral hojo. Liki kača se je vila naša četa počasi kvišku, postala tupatam in si oddehnila. Hotel je marsikdo napraviti požirek iz čutare, a namesto kave je bila v nji ledena kepa.

Naposled smo prispeli na spodnji rob k sten, odtod dalje nas je čakal najhujši napor. Le ozka steza drži navzgor, samo posamič je mogoče plezati kvišku. V kratkih ovinkih se je vila steza po robu in dospeli smo na višek, na mesto, kamor smo morali. Srečno smo premagali še poslednjo oviro, a potem smo se zbrali na vrhu, da bi prišli v krdelu k . . . stotnji. Ledeno-oster veter nam je žvižgal okrog ušes in nas bil z bodičastim snegom po obrazu. Gosta megla se je zagrinjala okolo luči, ki nam je sijala naproti iz kritja, da je migljala pred nami kakor večša.

Dospeli smo do kritja. Tu je pristopil k nam podčastnik, ki je imel službo, in nam razodel, da moramo nesti ogelje še na dosti višji hrib, kamor se sicer pride v treh, a v takem vremenu komaj v štirih urah.

Kot strela z jasnega nam je bila ta novica, saj od nas vseh še nihče ni bil na onem hribu. A nismo se obotavljali in premišljali; pot pod noge, pa hajd.

Podčastnik, ki je poznal pot, je šel z nami za vodnika. Brez glasu se je vila naša četa dalje. Marsikdo je izmolil natihome molitvico, oči pa skrbno upiral v prednika, da ne bi zgrešil smeri v nepredorni temi.

Zdajci se je ustavila vsa karavana. Stekel sem naprej, da bi videl, kaka ovira se je pojavila. In kaj sem videl?

Belo, čudovito, premikajočo se postavilo v vihrajočem plašču in malo bolj zadaj temno senco. Na uho pa mi je bila — vsaj zdelo se mi je — nebeška godba.

Zašli smo bili in v temi dospeli do izpostavljenih prednje straže, kjer nas je stražnik v snežnem plašču opozoril na zmoto. Ta slika: straža v belem plašču, ki

LISTEK.

Še ena o starih slovenskih županih.

K »Slovenčevemu« podlistku o starih slovenskih županih, oziroma k zanimivi Grudnovi knjigi, bi hotel za sedaj pripomniti sledeče:

I.
 Stari Rusi niso poznali županov, ampak samo kneze, a pod njimi so bili »lučšije muži« (boljši možje). Tudi pri Poljaki imamo malo opazk o županih, vendar ne moremo dvomiti, da so poznali to besedo. V stari poljščini imamo besedo »župnik«, ki je bil nadzornik nad solinami. V starih virih se pa tudi omenjajo »suparii« in »supanarii«, toda redko. To besedo so kmalu izpodrinili razni latinski izrazi, izmed katerih se je najbolj udomačil »kastelan«. Pri takozvanih polabskih Slovanih nimamo podatkov o županah, imamo jih pa zopet pri Lužičkih Srbih, kjer je županska oblast bila splošna in ukoreninjena. O Dalemincih (pravzaprav se je to plemo imenovalo Glomaci, kar izpeljujejo nekateri od hrvaške besede »glumač«, a »Daleminci« je najbrže pokvarjeno iz »da Glominci«), ki so prebivali ob levem bregu srednje Labe, se l. 1181. izrečno omenja, da imenujejo načelnike svojih

občin »župane«. Stari Čehi, Moravci, Slovaki in Srbo-Hrvati so splošno poznali »župe« in »župane«.

1. Župane torej ni skupen slovenski izraz in Slovani v skupni domovini županov še niso poznali. Vendar je ta izraz med Slovani močno razširjen in ne bomo se motili, ako trdimo, da so ga tozadevni slovenski narodi dobili, ko so se iz skupne domovine jeli seliti čez Karpatke proti jugu in ob Karpatih čez gorenjo Vislo proti zahodu.

2. Beseda »župane« ni slovenska, ker je na noben način ni mogoče razložiti iz slovenske korenine. Razven izrazov »starčina« in »vladika« so vsi drugi slovenski izrazi, ki pomenjajo načelnike, vzeti iz jezikov tujih narodov, katerim so bili Slovani prej podložni. (»Kralj« iz nemščine »cesar« in »car« iz bizantinske, »knez« iz gotskega jezika, »kagan« od Kazarjev, »ban« od Obrov.) Lahko torej sklepamo, da so tudi izraz »župan« dobili Slovani od nekega naroda, s katerim so bili nedež v ozkih političnih stikih ali celo pod njegovo oblastjo.

3. Daški vladar Decebal se imenuje tudi Diurpaneus (Jord. Geb. 76) in Diurpaneus (Orosius VII, 10), a na nekem ohranjenem rimskem napisu se bere: Diuppaneus Dacus (C. I. L. VI., 16903).

Na tej podlagi je izrazil Niederle (SS II., 166) mnenje, da so besedo »župan«

dobili Slovani najbrže od trakijskih Dačanov. Mnenje, da je izraz »župan« trakijskega pokolenja, so izrazili tudi nekateri drugi slovenski starinoslovci, med njimi, kolikor je znano, prvi očak slavistike Dobrovsky. Po mojem mnenju je to tudi najbolj verjetno in skoraj edino mogoča razlaga. Oblika gori navedenega daškega napisa se lepo ujema in tudi z zgodovino slovenskega preseljevanja se izraz popolnoma strinja. Slovani so morali dobiti ta izraz, ko so se razšli iz skupne domovine in preden so prišli v nove domovine, a ta izraz so dobili ravno oni Slovani, ki so na tej ali na oni strani Karpat bili dolgo časa v tesnih stikih z Tračani. Niso ga pa dobili oni Slovani, ki so se iz pradomovine širili proti vzhodu, severu in severozahodu, torej v smeri proč od Tračanov.

Treba bi bilo še dokazati, da je zgodovinsko mogoče, da so Slovani dobili izraz »župan« od Tračanov. V ta namen bi bilo treba dokazati, kje in kdaj so imeli Slovani z Tračani tako ozke stike? Tukaj ni mesta in prostora, da bi obširneje razvil ta dokaz, ampak hočem samo kratko začetati. Slovani so zamogli dobiti besedo in morda tudi institucijo županov od Tračanov:

1. Mogoče že v pradomovini v sedanji južni Rusiji. Ob času, ko so Slovani razdeljeni na razna plemena že brez dvoma prebivali v svoji pradomovini ob srednjem

Dnjestru in Dnjepu, se je nahajal južno od njih v takozvanem stepnem pasu sedanje južne Rusije od dolnjega Dnjestra do Azovskega morja trakijski narod Kimerijcev. Herodot omenja izrečno, da so pred prihodom Skitov v teh krajih stanovali Kimerijci. Ob Dnjestru so se za njegovih časov še nahajale mogile Kimerijskih kraljev, dalje omenja Kimerijska gradišča, Kimerijski zaliv, Kimerijski rt, Kimerijska zemlja itd. Ob času prvih grških zgodovinarjev so Skiti že izpodrinili Kimerijce od Črnege morja, toda tradicija po njih je bila še popolnoma živa. Istotako je najverjetneje, da so Kimerijci bili trakijsko plemo. Nobena druga domneva se ne ujema z zgodovinskimi podatki in s splošnim razvojem preseljevanja narodov. Germani takrat še niso silili k Črnemu morju, Kelti tudi ne, istotako ne moremo Kimerijcev uzeti za iransko, turško, finsko ali slovensko plemo. Pač pa se vse lepo ujema, ako jih vzamemo za najvzhodnejšo vejo trakijskega naroda.

Bilo bi še dokazati, koliko so se Kimerijci stikali s starimi Slovani, a tukaj nimamo nobenih dokazov, ter se moramo zadovoljevati z več ali manj verjetnimi domnevmami.

Ob času Skitov, torej nekoliko po odhodu Kimerijcev so sešli Slovani približno do Dnjeprovih pračev, a približno tako daleč proti severu so se tudi raztezali Ki-

je kakor duh slonela na oblaku, kritje v ozadju, iz katerega je pritrjeno zvenelo citranje, sicer pa grobna tišina — mislil sem, da sem na onem svetu.

Za vedno mi ostane v spominu ta prizor. Potem smo se vrnili in na višje povelje smo smeli odločiti ogled pri . . . stotnji, ker ni bilo misliti, da bi bilo možno priti v takem vremenu na označeni hrib. Gora kamnja se nam je odvalila od srca, ko smo mogli misliti na vrnitev.

Srečno smo prišli preko najnevarnejših mest in dospeli v dolino, čeprav je marsikdo v temi prevrnil kozolec. Po

mnogournem potu so se prikazala naša stanovanja. In gotovo je nam vsem burneje plalo srce ob misli, da nas čaka gorko zavetje ter vroč čaj.

Brez nezdge in v polnem številu smo prišli domov, čaj nam je dišal izborni in kmalu je pričalo krepko smrčanje o blagodejnem snu in ljubeznjivih sanjah. Tudi jaz sem ugasnil svečo in skoro sanjal o ljubem domu.

Drugo jutro pa nas je našlo pripravljene k novim činom in novim podjetjem v korist drage domovine.

Letala vrste Caproni.

Pri ponesrečenem laškem letalskem napadu na Ljubljano je bilo, kakor znano, eno sovražno letalo vrste Caproni, prisiljeno, da se je spustilo na tla. Kakor piše »Idea Nazionale«, gre tu za bojno letalo, ki je morebiti najmočnejše doslej znanih tipov. »Gazetta della Sport« pravi, da imajo ta letala po tri motorje s 300konjskimi silami in tri vijake, od katerih sta dva spredaj, eden pa zadaj.

× × ×

Naša moč na laškem bojišču v prvih bitkah.

Skoro neverjetno je, vendar pa je zgodovinsko dejstvo, da je general Dankl v prvih dneh vojske z Italijo branil mejo Tirolske s strelci, delavskimi oddelki in z maloštevilnimi črnovojniškimi četami, da je general Borojevič v prvih bojnih dneh poveljeval komaj 20 bataljonom in za bodoče rodove naj bo ovekovečeno, da je generalni major Lukasič v tistih težkih, skrbipolnih majskih in junijskih dnevih branil celo dobrodrabsko planoto z eno samo ojačeno brigado.

Salandri večina zagotovljena.

Lugano. Turinska »Stampa« zopet opozarja, da more računati Salandra z veliko in z varno večino, če tudi odpade del nezadovoljnih vojnih strank.

Italija in poseben mir.

Carigrad. (K. u.) V svojem poročilu o sedanjem položaju v Egiptu poroča »Tannin«: Italijanska konzularna oblast v Aleksandriji je obsodila v štirimesečni zapor nekega ranjenega Italijana, ki je nedavno prišel tja, ker je pripovedoval, da dela Italija na poseben mir spomladi.

Kaj vse očitajo Angleži Italijanom.

Lugano. (K. u.) Tednik »Nation« izvaja: Sir Artur Evans izvaja glede na Črnogoro v listih »Manchester Guardian«: Pogodba, ki obvezuje Italijo, da se udeležuje vojske in ki ji je pritril tudi angleški zunanji urad, določa, da dobi v slučaju zmage Italija velika avstrijska ozemlja, kjer stanujejo Srbi, Hrvatje in Slovenci. Ker se niso ozirali na narodne pravice Slovanov, ni bilo mogoče izvesti skupnega vojnega načrta med Italijo in Srbijo in so izgubili Srbi navdušenje za stvar zaveznikov. Srbija je postala glede na Bolgarijo še bolj trmasta. Francosko brodogradništvo je bilo do takrat na Jadranskem morju kos avstrijskemu, a Italijani so zahtevali, naj se izroči to bojišče njim. Posledica je, da so gospodarili avstrijski podmorski čolni ob obali in da so prostu uporabljali kotorsko pristanišče, ki so ga zapirali pred Francozi v najkritičnejšem trenutku Črnogore. Črnogorsko armado so pustili brez živih in streliva. Lovčen bi bilo obranilo lahko 25 tisoč italijanskih vojakov s topništvom, a Italija je poslala rajši malo ekspedicijo v Valono, samo da vzdrži svojo zahtevo glede na navedeno pristanišče. Tednik »Nation« pristavlja: Ne pritrdimo vsem, kar se izvaja, a na Evansova izvajanja se mora odgovoriti: Pogodba z Italijo škoduje stvari zaveznikov na Balkanu.

Vesti iz Gorice.

Gorica, 18. II.

Ljudje s kmetov prihajajo k nam v mesto le po nujnih opravkih in gledajo, da kmalu odidejo in se tako izognejo laškemu pozdravom. Meščani pa so že navajeni gmenja in bobnenja in se za to prav nič ne zmenijo. V Gorici je sedaj zelo dobra kupčija z gramofoni. Vojaki jih pridno kupujejo, da se z njimi malo pozabavajo, kadar jim dajo mir polentarij.

Dne 17. t. m. je pripeljal kmet J. P. iz V. pri Gorici v naše mesto kravo na prodaj. Ker jo je pa dobro prodel, ni izostal običajni »likof«. Mož se ga pa je malo preveč nalezel in ker ni mogel domov, si je poiskal potrebno ležišče kar na ulici. Ko se tako naspil in pride domov, zastoj išče denarja. Izginil je kakor kafa. Tako je sedaj dotični kmet brez krave in denarja.

Danes so imeli naši letalci srečo. Sestrelili so s strojnimi puškami dvoje sovražnih letal. Eno je padlo na tla blizu Vrtojbe, drugo pa pri Štandrežu.

Gorica, 19. II.

Ker je sedaj lepo vreme, ne manjka tudi letalcev, kateri vsak dan krožijo nad Gorico in okolico. Naši letalci kakor tudi sovražni se pridno gibljejo. Lepo je videti, kako se vojskujejo v zraku letala in streljanje s topovi se sliši danes bolj od daleč. V Gorici vlada precejšnja draginja. Milo se je močno podražilo in se težko dobi. 100 kg sena stane 30 K in ga še ni dobili; 1 kg riža stane 3 K 60 v., vino v gostilni liter 2 K, pivo se pa le redkokdaj dobi in če se ga slučajno dobi, stane pol litra 60 v., liter mleka stane 70 v., kilo krompirja 32, kilo vampov 1 K in kilo mesa 4 K 60 v.

Italijanski kralj na bojni črti.

Iz vojnega tiskovnega stana poročajo vojni poročevalci: Italijanski kralj je imenoma sam višji poveljnik, a Cadorna ni le njegov generalštabni načelnik, marveč tudi njegov namestnik, general Porro načeljuje operacijski pisarni in namešča istočasno Cadorno. Še večjo vlogo igra vojvoda Aosta, ki poveljuje armadi pred Gorico. Kralj biva vedno v glavnem stanu. Med vojsko se je nahajal le enkrat v Rimu, ko je položila orožje Črnagora. Stalno je obločen v vojno uniformo italijanskih grenadirjev, takozvane piemontske brigade. Kraljeva ljubljenska sta dva polka iz Piemonta, a srečna dozdaj še nista bila. Piemontska brigada je nameravala enkrat prodrati pri gori Kosič, a napad so odbili ogrski domobranci in ujeli 169 italijanskih grenadirjev. Kralj in Cadorna se izvrstno razumeta. Cadorni je hotel zadnji čas odstopiti kralju tudi poveljstvo po imenu, da z ravna Joffrejevo višje stališče, morebiti tudi ni hotel s Cadorno deliti odgovornosti za neuspehe, a načelnik generalnega štaba Cadorna je odklonil. Cadorna noče postati vojni maršal, dokler ne osvoji Gorice.

Kralj živi zelo priprosto, obiskuje večkrat čete, vsak dan se poda na kako točko bojne črte, pregleda rezervne čete, obiskuje bolnišnice in deli male darove. Živi kakor preprost vojak. Večkrat se je nahajal opoldne med svojimi četami. Vsedel se je na zemljo in je jedel priprosto vojaško kosilo. Kralj je ostal včasih pri nočnih stražah v Korminu ali v Vidmu in je prenočil v neki kmečki hiši.

V njegovih dejanjih je marsikaj tragičnega. Vojaki smehljaje pripovedujejo, da morajo njegovi gosti vedno obiskati stolp v Ogleju, da jim tam pokažejo Trieste, la città, chi attende, »mesto, ki čaka!« Ko je pokazal kralj bajnolepo mesto kraljici, sta bila oba tako ginjena, da sta plakala. Barzilai in Salandra sta tudi lezla s kraljem v stolp, da si ogledata vsaj iz velike daljave neodrešeno mesto. Razgled hrepenja je moral uživati tudi Joffre, ko je obiskal italijansko armado. Kitchener se je pa izognil tega izprehoda, ker je bil le ponoči blizu bojne črte.

Med prvo goriško bitko je bil kralj v odseku pri Plaveh. Mislil je še takrat, da bodo Gorico lahko vzeli. Sam je bil s svojim štabom na višini Korada in je vodil sam bitko.

Dne 10. junija 1915 je izdal kralj visokodoneče povelje: »Te postojanke moramo vzeti, naj velja karkoli.« V tistem odseku je poveljeval neki c. in kr. generalni major slavni železni brigadi, katerega je pozneje zaslišal kralj v avdijenci. Generalni major je odbil s svojo železno brigado petnajst naskokov in po sedmih dneh ljute bitke je opustil italijanski kralj nadaljne napore, ne da bi zavzel postojanke. Večji uspeh je pričakoval da doseže druga bitka. Pričela in izpeljala se je tudi spretnejše. Kralj je čakal takrat v Vidmu, tudi kraljica je prišla tja. Povabili so Salandro, Barzilai in vplivne senatorje in poslance, da bi bili navzoči ob velikanski zmagi in ob vhodu italijanskih čet v Gorico. Kralj se je podal takrat k postojankam topništva. Tu se je zgodilo, da je kralj poljubil nekega topniškega nadporočnika, ki je vodil obstreljevanje Sv. Gore. Topovi so namreč s svojimi krogami porušili stari samostan na Sv. Gori. Samostan je bil izprazen, le en redovnik, pater Ambrož, je ostal tam. Med drugo bitko pri Gorici je bilo zagrnjeno ozemlje pri Gorici v dimu. Ob robu Dobrodrabske visoke planote se je videlo le, kako so se bliskale granate, ko so razpokavale. Zemlja se je neprestano tresla, tako ljuto so obstreljevali naše postojanke. Kralj je obiskaval baterijo za baterijo, navduševal je topničarje, povabljeni gosti v Vidmu so mu pa ploskali in ga slavili. Uspeh je izostal tudi zdaj. Dne 18. avgusta, na njen imendan, niso mogli pokloniti kraljici Jeleni Gorice. Gosti so se vrnili v Rim. Kralj je šel iskat lavorik na tirolsko mejo, kjer je nosil uniformo alpincev. Splezal je na najvišje vrhove.

Večinoma se pa drži bojne črte ob Soči. Trdi se, da je bil njegov avtomobil že večkrat tako obstreljevan, da je kralj komaj ušel živ. Ko je bil kraljev gost Joffre in ko sta si ogledovala odsek sv. Mihaela, sta bila zelo obstreljevana na cesti med Rogom in Cervinjanom. Obetovali so takrat pod milim nebom, ker hoče kralj prenašati vse napore vojske. Joffre, Cadorna in Porro so kosili s kraljem na neki preprogi konserve in kruh. Cadorna je kralja baje nedavno prosil, naj se več ne izpostavlja nevarnosti, a kralj je baje rekel, da je njegovo mesto tam, kjer se bojujejo njegovi vojaki.

Priljubljen kralj tudi pred vojsko ni bil, a dogodki se tudi sedaj ne razvijajo tako, da bi mogel postati zelo priljubljen.

Med laškimi uetniki na ljubljanskem Gradu.

Iz vojnega tiskovnega stana se poroča: Stari ljubljanski Grad, ki leži sredi me-

Naši letalci nad Lombardijo. — Živahni topniški boji pri Plaveh.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. februarja. Uradno se poroča:

Topniški boji so bili na bojni črti ob Soči splošno, a posebno pri Plaveh, zelo živahni.

Neko naše letalno brodogradništvo je napadalo tvornice v Lombardiji. Do Milana sta ob tej priliki prodrli dve letali, da sta poizvedovali. Neko drugo brodogradništvo je napadlo italijansko letalno postajo in pristaniške naprave pri Desenzano ob Gardskem jezeru. Opazovali so pri obeh podjetjih, da so zadeli velikokrat napadene objekte. Vsa letala so se vrnila v dobrem stanju, dasi jih je ljuto obstreljevalo sovražno topništvo.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Naš odgovor na napad na Ljubljano.

Vojni poročevalci poročajo 22. t. m. iz vojnega tiskovnega stana:

C. in kr. letala so poletela v zgornjo Italijo, da odgovore primerno na ponesrečene italijanske napade na Ljubljano. Vrgla so s popolnim uspehom veliko bomb na nekatere zgornje italijanske industrijske kraje. Dve letali sta poleteli do Milana. Obstreljevali so sicer naše letalce ljuto, a vsa c. in kr. letala so se vrnila nepoškodovana. Škoda v italijanskih mestih mora biti zelo velika.

Zračni napadi v zgornji Italiji.

Lugano. Avstrijsko letalno brodogradništvo je metalo bombe na elektrarno pri Paderinu ob Addi. Milan straži 65 letal.

Rim. (Kor. ur.) »Agenzia Stefani«: Sovražna letala se preletela 21. t. m. zjutraj nekaj krajev provinc Milan in Brescia. Povzročila so le neznatno škodo. V Bresciji ob Gardskem jezeru sta ubiti dve osebi; več jih je ranjenih, v Salo je ranjena ena oseba, v Trezzo d'Adda sta ubita dve osebi, štiri so ranjene. Žrtve so vse civilisti.

Lugano. (Kor. ur.) List »Provincia di Como« obvešča, da so plula letala, štiri ali pet, nad Bergamo sem in tja, ne da bi metala bombe, vojaki so je obstreljevali. Na več krajih so opazovali letala v okrajih Bergamo in Brianza. Več popotnikov javlja, da so priletela letala nad Milan in da so metala bombe, a podrobnosti ne poročajo. Milanska cenzura in kontrola na meji je zopet zelo stroga.

Lugano, 22. februarja. (Kor. ur.) Milan je ostal alarmiran od 9. do 1. ure. Prebi-

valstvo je v nasprotju s prejšnjim tednom prestrašeno popolnoma izpoznavlo nevarnost, ki je grozila obnem z zahoda, s severa in z vzhoda. V znamenju nevarnosti so se nahajala tudi mesta Monza, Brescia in Verona cele štiri ure. Obrambni topovi in italijanska letala so delala neprestano, a škode jim niso zadali, pač so pa trpela, kakor se zdi, italijanska letala.

Nad Gardskim jezerom se je razvil pravi boj v zraku, a avstrijski letal ni oviral na daljnem poletu na jug. Ko so se vračala avstrijska letala, so vrgla veliko bomb na Desenzano, Sirmione, Salo, Gardone, Maderno, Toscolano in Gargnano. Prej že so metala bombe na Gargnano v Val Trompia, v Trezzo, Paterno in v druge kraje z važnimi zatvorami dolin, vodovodi, železniškimi mostovi, tvornicami in z drugimi zgradbami, ki so važna za izdelovanje streliva in za promet. Ne more se dvomiti, da je na blagu povzročena škoda zelo izdatna. Ljudi ni veliko več žrtvovanih, kakor poroča »Agenzia Stefani«.

Laški listi o napadu.

»Secolo« poroča iz Brescie: Avstrijsko letalno brodogradništvo se je delilo in je na eni strani metalo bombe na Gardone, Val Trompia, na drugi strani na Desenzano, Salo, Gargnano, Toscolano in Maderno; škode ni napravilo n'kjer razun v Desenzano, kjer je bilo ranjenih do 10 oseb, dve pa ubiti. Nad Paderno in Trezzo, oba kraja ležita ob reki Adda, so se pojavila ob 10. uri dopoldne tri letala, katerih bombe so baje ubile eno ženo in eno deklico, neko drugo ženo in dva otroka pa ranile. »Corriere della Sera« skuša zmanjšati pomen tega zračnega napada, istočasno pa zahteva pomnožitev zračnega brodogradništva.

× × ×

Laški list o napadu na Ljubljano.

Lugano, 22. febr. »Giornale d'Italia« piše k letalskemu napadu na Ljubljano: Prvič so izvedli naši letalci »pravi napad« na odprto sovražno mesto in sejali smrt in pogubo med prebivalstvom. Prvič se jim je izpolnila do go gojena želja, da maščujejo sovražno nasilnost proti neoboroženemu prebivalstvu. Po »Tribuni« dokazuje napad na Ljubljano, da italijanskim letalcem ni primanjkovalo moči in sredstev, da posnemajo barbarski način sovražnika, marveč le volje.

merijci. Ako smatramo Herodotove »Skitične orake« za Slovane, kar trde mnogi resni zgodovinarji, potem so se nekako v petem stoletju pred Krist. nekateri Slovani pomaknili celo v stepni pas južne Rusije. Ako vpoštevamo, da je to bilo poljedelsko ljudstvo in je kot tako moralo tam prebiti več nekaj časa, bomo prišli do zaključka, da so Slovani že ob času Kimerijcev silili proti jugu k Črnemu morju. Z druge strani so pa Kimerijci, kot bojovito traško plemo, ki se je pečalo z lovom in pastirstvom, delalo napade proti severu. Mogoče je torej, da so Slovani že v pradomovini v južni Rusiji prišli v take stike z traškimi Kimerijci, da so si od njih lahko izposodili besedo »župan«. Dokazov seveda ni, toda možnost je utemeljena.

2. V Zakarpattju. V veliko ožje stike so prišli Slovani s Tračani, ko so se pričeli umikati iz pradomovine v južnozahodni smeri, ter so dospeli do širokega loka Karpatskega pogorja, ob čigar pobočju so na obeh straneh prebivala razna bojovita traška plemena. V drugem stoletju po Krist., ko je Ptolomaj pisal svojo geografijo in nekaj časa poprej, kamor segajo njegovi viri, so v Zakarpattju od Visle do izliva Donave v Črno morje, prebivala plemena najrazličnejših narodov Germani, Tračani, Slovani in dr. tesno pomešani med seboj, da večinoma ni niti mogoče doznati, kateremu narodu je pripadalo kakšno plemo. Posledica je bila, da so slovanska plemena čez Karpatce prodirala vedno bolj v podonavsko nižino, a na drugi strani čez Vislo v Germanijo. Tračani so se umikali k Donavi in čez Donavo na Balkan, kjer so izginjali, germanska in keltska plemena so se pa gubila v teh bojih. Ob času prvega slovanskega pritiska na

Zakarpattje in traških odbojev, ki se gotovo niso držali pasivno, ampak, kar zamerimo sklepati iz traškega značaja, delali silovite protinapade, je bilo brez dvoma prilike dovolj, da so si Slovani izposodili od Tračanov besedo »župan«, a posamezniki slovanska plemena so mogoče prišla tudi za nekaj časa pod oblast traških županov.

3. V Podonavju. Tretja možnost je, da so Slovani dobili župane od Tračanov pri svojem prihodu v podonavsko ravnino. Izrečno se omenjajo Slovani v Podonavju jako pozno, šele začetkom 7. stoletja po Krist. V resnici so pa prišli tja že veliko preje. Popolnoma izključeno je, da bi Slovani tako naenkrat zasedli tako obširna nova ozemlja. Slovansko primerjalno jezikoslovje priča jasno, da se je slovanska kolonizacija vršila zelo polagoma in mirno. Ko je pradomovina postala pretesna, so naši predniki na vseh krajih silili čez njene meje, ter izpodirali narode, ki so bivali v njihovem sosedstvu, kakor se razliva voda iz prenapolnjene posode. Za tako širjenje starih mej je bilo pa treba časa mnogo stoletij. Obnem so se na posameznih krajih, zlasti na velikih trgovskih središčih, razvile bojne družine, ki pa niso bile vedno narodno enotne, kajti načelnik take družine je najemal bojovnike iz vseh krajev in od raznih narodnosti, ter z njimi delal napade v sosedne kraje. Bojne družine so dale pričetek k organizaciji slovanskih držav, preseljevanje slovanskih narodov je pa šlo od njih skoraj popolnoma neodvisno. Velika enotna slika slovanskega razseljevanja je najboljši in neovrgljiv dokaz za počasni in nujni razvoj slovanskega preseljevanja. (Konec sledi.)

sta na višini 292 m, so zelo praktično izpremenili v ujetniški tabor. Del sedanjih laških ujetnikov je bil ujet dne 14. in 24. januarja pri Oslavju. Ujetniki so tu v karanteni; čistijo jih uši, cepijo proti koleri in kozami ter popolnoma zdrave odposljejo v Manthausen. Na ljubljanskem Gradu je bilo doslej mnogo tisoč ujetnikov, med njimi številni častniki. Italijani trdijo, da so se vseskozi častno in junaško borili, niso pa mogli izvesti niti lastnih napadov, niti vzdržati naših napadov. Zadnji ujetniki so bili izstradani, ker je bila preskrba med bitko onemogočena.

Moštvo se vseskozi pritožuje nad častniki in zagotavlja, da se častniki pred nasokom vedno skrivajo. Trdijo, da bi Italijani ne doživeli nobenega poraza, če bi častniki bili na svojem mestu. Zadnji ujetniki so po večini mladi ljudje; vpoklicani so bili 20. februarja 1915, v štirih tednih izvežbani in nato poslani na dopust, ob izbruhu vojske pa zopet vpoklicani. Pripovedujejo, da dobiva vojaštvo izvrstno hrano in dobro oblačilo in obuvalo. Ujetniki so dobrodošni in ubogljivi ljudje. Trdijo, da za vojsko niso bili navdušeni, ko so pa prišli na bojišče, so se častno bojevali. V ujetništvu se ne počutijo srečne, vendar pa so mirni in pokorni in upajo, da bodo kmalu zopet prosti, ker so trdno prepričani, da Italija ne more prenesti dolge vojske.

Italijanski častniki so pa arogantni, izvežbani nekega ranjenega štabnega častnika. Zadnji ujeti častniki so mladi ljudje 17 do 18 let in izdajo na prvi pogled, da poprej še nikdar niso poveljevali. So zelo razvajeni. Komaj pridejo v ujetniški tabor, že zahtevajo fine srajce, lakaste čevlje, parfem in pomade in so zelo razočarani, ker se jim ne ustreže. V nasprotju s pešci, ki imajo skoro vedno denar, so častniki večinoma brez sredstev. Razmerje med vojniki in častniki je vzorno. Po končanem delu — izdelujejo krtače in lopate — hite k častnikom, s katerimi se dolgo časa razgovarjajo.

Na Balkanu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. februarja. Uradno se poroča:

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. febr. (K. u.) Veliki glavni štab:

Položaj se splošno ni izpremenil.

Vrhovno vojno vodstvo.

Postopanje s Črnogoro.

Budimpešta. »Pester Lloyd« poroča: Kralj Nikolaj še ni odgovoril. Nekaj dni nameravajo še počakati. Če prevlada priprisanje, da kralj ne more ali noče odgovoriti, opuste nadaljne korake, toda s Črnogoro se ne bo postopalo, kakor z deželami, ki se je prostovoljno udala, marveč kakor z deželami, ki se je osvojila.

Iz Črnogore se poroča, da delajo črnogorske oblasti roko v roki s c. in kr. poveljstvi in da se že vračajo redne razmere. Črnogorci ne morejo prehaliti c. in kr. čet.

Pri Draču.

Lugano. »Corriere della Sera« poroča: Boj za Drač se je pričel. Avstrijske čete so s podporo albanskih čet vrgle Italijane in Albance z višin v okolici Drača, kjer so nato postavili težke topove, s katerimi obstreljujejo postojanke 8 km pred Dračem. Iz Valone se sicer prosi k njuna pomoč Draču, a dvomljivo je, če ne bodo prisiljeni Drača izprazniti in zbrati vse sile v Valoni. Poveljnik je prosil v Rimu in v glavnem stanu pomoči bojnih ladij, da bi podpirale operacijo.

V Albaniji.

Vojni poročevalci poročajo 21. t. m. iz tiskovnega vojnega stana: Albanskim skupinam pod c. in kr. poveljstvom se je posrečilo včeraj, da so prodrle iz Kavaje do morske obali in zasedle pota med Dračem in Valono ob morskem bregu. Z našo ofenzivo do morske obale smo dosegli, da nadvladujemo tudi Draškemu zalivu. Mogoče je, da zapre pristanišče topništvo. Posledice dejstev se kmalu pokažejo.

Vojni poročevalci poročajo dne 22. t. m. iz vojnega tiskovnega stana: Sijajno izvedene operacije c. in kr. čet v severni Albaniji so že dosegle popoln uspeh in so očistile pokrajino od sovražnika in jo zasedle. C. in kr. skupine so zadnje dni pregledale na vse strani in temeljito očistile vse ozemlje do reke Skumbi, vzhodno od jezera Terbut do Berata in južno od Skumbe. Po teh operacijah je skoraj popolnoma obkoljen po c. in kr. čet v obliki polkroga tudi Drač. Zadnje dni je bilo vreme v severni Albaniji slabo. Zelo so narasle vse albanske reke, ki so odtrgale brvi in maloštevilne mostove. Po stezah skoro ni mogoče hoditi. Popravljati in graditi se more z največjim naporom, da

morejo voziti topove in strelivo za četami, kar seveda tudi vpliva na operacije.

Jadransko vprašanje rešeno.

Genl. Clemenceauovo glasilo »L'Homme en chaine« razpravlja o položaju Italije in vpraša, če tudi vojne sile v Valoni ne delujejo, kakor ne delujejo čete v Solunu. Albansko in jadransko vprašanje se je rešilo z zasedbo Kavaje.

Razgovor s kraljem Petrom.

Lugano. »Corriere della Sera« poroča iz Aten: Kralj Peter je izjavil ameriškem zastopniku »Associated Press«: Zaveznikom ne moremo očitati, da so prišli prepozno. Glavno je, ker so sploh prišli. Avstrija hoče nadaljevati nasproti Srbiji svojo staro politiko in spraviti pod se deželo, kakor prej Bosno. Bolgariji je dokazala Srbija, da je pripravljena na žrtve, a Bolgarija je hotela doseči nadvlado na Balkanu. Grška je sodila o svojih koristih na Balkanu popolnoma drugače, a če se tudi obotavlja vojskovati se na naši strani, je izpolnila vsaj dolžnosti sosedu prijatelja. Časnikar pristavlja, da je kralj zelo utrujen in žalosten in da se je poslovil rekoč: Le to bi še rad doživel, da vidim zopet Srbijo prosto.

Srbi kličejo pod orožje.

Rotterdam, 22. februarja. Srbsko poslaništvo v Parizu poziva vse za vojsko sposobne Srbe od 17. do 54. leta, naj se do 15. marca priključijo srbski armadi na Krfu.

× × ×

Grška je anektirala južno Albanijo.

Curich, 22. febr. »Tagesanzeiger« javlja iz Milana: Semkaj dospel vest iz Aten javlja, da je Grška anektirala južno Albanijo. Grška cenzura je sicer črtala vse vesti, toda po ovinkih je prišla vest v italijanske liste.

Kaj misli ententa z Grško.

Budimpešta, 22. febr. Preko Bukarešta poročajo iz Petrograda: Sporazumne sile so se glede svojega bodočega postopanja nasproti Grški dogovorile, da bodo postopale brez posebne obzirnosti in bodo storile, kar bo odgovarjalo njihovim interesom. Grške vlade o svojih načrtih ne bodo poučile, ampak jo vedno postavile pred gotova dejstva, ker je Grška skrita sovražnica entente, ki z zakritimi sovražnostmi in umetnimi ovirami skuša preprečiti ententine cilje in je že dosedaj v tem smislu zelo vplivala na izvršitev ententinih načrtov.

Ententin ultimāt Grški?

Solija, 22. februarja. Vest, da je ententa Grški stavila ultimāt, je tu vzbudila veliko pozornost, pa so jo sprejeli tudi z velikim nezaupanjem. Noben diplomat ne ve ničesar o tej stvari, čeprav se mora položaj na Grškem vzeti kot izredno kritičen in je ententa zmožna takega koraka.

Italijanska nota Grški.

Lugano, 22. febr. Včeraj sta se dalj časa razgovarjala Sonnino in grški poslanik o zadnji noti. »Secolo« pravi, da nota nima značaja ultimata, ampak je samo živahen protest. »Giornale d'Italia« pravi, da je italijanska vlada odločno obsodila postopanje Grške; kaj več pa ne misli storiti.

Ententa zasedla Kreto.

Carigrad, 22. febr. Iz Aten poročajo: Zastopniki entente so skupno sporočili grški vladi, da bodo otok Kreto rabili za novo oporišče svojega brodomstva. V lukah Sudabai, Kandiji in Retymno bodo izkrcali čete. Skuludis je odločno ugovarjal.

Grška in Turčija.

Basel, 21. februarja. Iz Aten poročajo: Med Grško in Turčijo je nastala vidna napetost, ker je Turčija sklenila izgnati grške družine. Atenska vlada je odločno protestirala in vse časopise odločno zahtevala, da zdaj ne sme ostati pri znanih praznih turskih obljubah.

× × ×

Izjava rumunskega zunanjega ministra.

Sofija, 21. februarja. Kakor poroča »Balkanska Pošta« je rumunski zunanji minister Polumbaru te dni rekel svojim političnim prijateljem: »Rumunija dosedaj ne misli izpremeniti svojega stališča v svetovni vojni. Vlada stoji pod pritiskom obeh vojni skupin toda bodoče postopanje Rumunije se bo odločilo šele v nadaljnjem poteku vojne. Nazadnje se bo Rumunija pridružila oni skupini, ki bo stavila najbolj vsprejemljive predloge.«

Filipescu potuje v Petrograd.

Budimpešta, 21. febr. »Pester Lloyd« ima iz Bukarešta: Filipescu, katerega je sprejel kralj, odpotuje danes zvečer v spremstvu zasebnega tajnika v Petrograd. Ruska vlada mu je poslala do meje salonski voz. Ruski listi poročajo, da ga sprejme car v avdienci.

Poseben belgijski poslanik v Rumuniji.

Budimpešta, 21. febr. »Pester Lloyd« javlja: Danes je dospel v Bukarešt poseben belgijski poslanik, ki ostane tamkaj nekaj dni.

Nove ruske ponudbe Rumuniji.

Berlin, 22. febr. Neki rumunski veleindustrialec je rekel dopisniku »Berliner Tageblatt« v Črnovicah: Diplomatično delo Rusov je v Bukarešti mrzlično naraslo. Rusija je stavila nove ponudbe, toda rumunska vlada skrbno presoja dogodka zadnjega pol leta in vrednoti ententinih ponudb presoja po tem, če so tudi praktično izvedljive. V teh kritičnih časih potrebuje Rumunija krepkega moža. Bližnja bodočnost bo pokazala, ali je Bratiano tak mož. Vsekakor bo odločitev Rumunije pomenjala odrešenje iz sedanjega postopanja, ki razodeva grozljivo slabost.

Belgrajske vesti.

Belgrad, 20. febr. 1916.

V Srbiji živi sedaj zelo mnogo oseb, katere so ostale brez vsakih denarnih sredstev, ker se njihovi sorodniki in skrbniki nahajajo deloma v sovražnih deželah ali pa v nevtralnem inozemstvu. Da se da vsem tem osebam brez denarnih sredstev mogočnost, da morejo priti v zvezo s svojci glede denarne podpore, je dovolili c. in kr. generalni guvernement sledeče: »Da se more dobiti denar, se smejo pošiljati pisma v sovražne in nevtralne države. V teh pismih ne sme biti označenega ničesar drugega kakor le samo vsota, katere se zahteva in naslov. Pisma, katere bodo vsebovala še kaj drugega, se ne odpošljejo. Pisma se morajo oddajati odprta.« — Pivovarna in tovarna za platno v Zaječarju in Vranji sta pričeli delovati. — Zadnje dni je prišlo v Belgrad večje število trgovcev iz krajev Srbije, katere je zasedla avstrijska vojska, da si nabavijo potrebno blago. Avstrijske vojaške oblasti gredo trgovcem v vsakem oziru na roko. — V Belgradu je sedaj 52.000 prebivalcev. Kalimegdan, park med trdnjavo in mestom Belgrad, v katerega hladnih stezah so bili postavljeni doprski kipi junakov in velikanov Srbije, je ostal dolgo časa opustošen. Zadnje dni so pričeli vojaki tudi tukaj vse popravljati in urejevati. Nasipe, ki so bili zgrajeni za brambo, podirajo, strelske järke in lijakke, ki so jih izkopale granate, pa zasipajo. — Za šolo obvezne otroke avstrijskih in ogrskih državljanov v Belgradu se odprli šola. — Pretekli petek so se vrstile v Belgrad mnogoštevilne rodbine in osebe, ki so pobegnile iz Srbije v Črnogoro. Med temi se nahaja veliko število sodnih, policijskih, carinskih in drugih uradnikov. Ravno tako se je vrnilo veliko število rodbin srbskih častnikov. Vsem tem avstrijske oblasti niso le dovolile, da se smejo vrniti domov, ampak so jim tudi pomagale, kar je znatno olajšalo njihovo drugače bedno stanje. — Kakor hitro je prišla v Belgrad avstrijska vojska, so takoj ustanovili c. in kr. požarno brambo, črnovojnikke pa izurili v ognjegasni službi. Ta požarna četa je pričela s svojim delovanjem 10. oktobra 1915, torej takoj drugi dan po svojem dohodu v Belgrad. Orodje za ognjegasce so deloma našli v Belgradu ali ni bilo ne vode in ne konj; zato se je mogel požar omejiti le na ta način, da so podrla dotično poslopje. Od takrat je bilo v Belgradu 37 požarov. — V Belgradu je pričela delovati neka tovarna, katere izdeluje kostno moko in glicerin. Tam je sedaj zaposlenih že 60 ljudi.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 22. februarja. Uradno se poroča:

Nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. febr. (K. u.) Veliki glavni štab:

Položaj se splošno ni izpremenil.

Vrhovno vojno vodstvo.

18 URNI TOPNIŠKI BOJ PRI TARNO-POLU.

Krakov. Zahodno od Tarnopola so Rusi obstreljevali 18 ur z bobnečim ognjem našo bojno črto. Živahno so odgovarjali naši težki topovi. Naše strojnice so sprejele in uničile ruske naskakovne čete. Naši so čuli med tem ropotanje motorja in zapazili v zraku sovražnega letalca. Takoj so obvestili o tem našo letalno postajo, kjer se je takoj dvignilo naše dvočrtno letalo. Med obema letalonima se je začel zanimiv boj v zraku; našemu letalcu se je posrečilo, da je sestrelil sovražnika.

IZ RUSKIH LISTOV.

Stockholm. (Kor. ur.) »Rječ« poroča: Osrednji velesili sta zbrali ob Stripi in v Bukovini 1 milijon mož. Rusko armado čaka ob rumunski meji zato trd oreh. Ruska ofenziva je tu zelo počasna tudi radi izredno močnih avstrijskih utrd. Naj se nič ne očita ruskemu vojnemu vodstvu, ker postopa previdno. Nemci poizkušajo neprestano prodirati pri Rigi, posebno napadajo otok Glandan.

»Moskovske Vedomosti« pripovedujejo čudovite reči o novih kroglih, ki jih uporabljajo armade osrednjih velesil. Učinkujejo naravnost uničevalno. Prava moč osrednjih velesil se je razvila šele med vojsko. Z umetnostjo, ki se more občudovati, z delavnostjo, ki je ni enake, in z zglednim molkom sta končali svoje velikanske priprave. Rusi so pa z vojsko v Karpatih tako oslabili, da se dolgo časa niso mogli okrepiti, kar sta izrabili spretno osrednji velesili.

ZAHTEVA PO KOALICIJSKEM MINISTRSTVU V RUSIJI.

Stockholm, 21. februarja. »Birževija Vjedomosti« poročajo, da napredni blok zahteva ministrstvo splošnega zupanja, to je koalicijsko ministrstvo po angleškem vzorcu.

RUSKO POSOJILLO V AMERIKI.

Kodanj, 22. februarja. (Kor. urad.) »Berlingske Tidende« poroča iz Petrograda, da je finančno ministrstvo napravilo korake, da najame v Ameriki milijardo rubljev. Pogajanja z bankami v Newyorku so izpadla zadovoljivo.

POMANJKANJE MESA V RUSIJI.

Krakov, 22. febr. »Nowa Reforma« poroča iz Petrograda: Večina petrograjske oskrbovalna komisija se je odločila za vpeljavo treh brezmesnih dni na teden po celi Rusiji. »Rječ« piše, da je ta izjava napravila zelo slab vtis, ker je vlada še pred par dnevi tajila pomanjkanje mesa. »Novoe Vremja« poroča, da je na etapskih črtah armade zbrane nad milijon živine, ki vsled lakote in v bolezni v množinah poginja. Isti list pripiše, da je sedanja vojska popolnoma uničila živinorejo v Rusiji.

Uradni izkazi izgub.

Izgube 17. pešpolka.

Ujeti: Bajer Alojzij, Ljubljana; inf. Bajželj Ciril, Kranj; inf. Balant Alojzij, Litija; Baloh Matija, Zgornji Tuhin; Bandi Anton; Barle Ivan, Novo mesto; tit. četovodja Bartol Nikolaj, inf. Baudek Josip; inf. Baver Josip, Kočevje (tudi ranjen); enol. prostovoljec desetnik, Bečak Jurij; tit. poddesetnik Bedina Franc; Bekš Franc, Ljubljana; stot. trobentač Belič Alojzij, Ljubljana; četovodja Benčina Ivan, Kočevje; inf. Benedičič Ivan, Selce; inf. Bergeč Anton, Postojna; narednik Bernard Anton, Radovljica; Bernardis Anton; stot. trobentač Bernes Marij Josip; stot. trobentač Bernik Ciril, Kranj; inf. Bernik Franc, Selce; Bervar Alojzij, Litija; narednik Berzin Franc, Krško; Bezek Anton, Ljubljana; inf. Bezek Josip, Črnomelj; Beznik Alojzij, Boh. Bistrica; Bizjak Josip, Trebnje; Bizjak Mihael, Krško; Bizjak Vinko, Krško; inf. Blaj Alojzij, Litija; Blatnik Jernej, Krško; inf. Blaž Mihael, Dev. Mar. v Polju; inf. Blažič Jakob, Novo mesto; Boben Josip, Novo mesto; inf. Bojec Ignacij, Kočevje; inf. Boldan Pavel, Višnjagora; inf. Bole Ivan, Postojna; častniški sluga Bombig; Boštjančič Josip, Postojna; rez. Bradeško Matej, Kranj; Brajer Anton; Bregar Alojzij, Litija; Brejc Valentin, Kranj; četovodja Brenner Josip, Kočevje; četovodja Brucan Henrik, Novo mesto; enol. prost. med. tit. poddesetnik Bucher Maks, Celovec; Bukovac Mihael, Kočevje; tit. četovodja Bukovec Franc, Novo mesto; inf. Bukovinski Martin, Krško; inf. Bulovec Franc, Radovljica; inf. Burja Franc; Burja Ivan, Mokinje; inf. Burnik Franc, Kranj; četovodja Buršič Josip, Krško; desetnik Buščaj Anton, Kočevje; Butara Franc, Krško; Butina Anton, Kočevje; Čarman Dominik, Ljubljana; Cepin Alojzij, Idrija; Cerar Ignacij, Moravce; poddesetnik Cerar Josip; tit. poddesetnik Cerar Josip, ljubljanska okolica; Černilec Andrej, Kranj; inf. Černivc Franc, ljubljanska okolica; Česen Franc, Radovljica; Cimermančič Franc, Novo mesto; poddesetnik Cof Franc, Kranj; inf. Čop Franc, Krško; Černe Franc, Kranj; Črtalič Martin, Krško; Čugelj Medard, Trebnje; Cvar Vinko, Kočevje; Cvek Matej; rez. Jager Matija, Ljubljana; Jaklič Martin, Krško; tit. četovodja Jaklič Josip, Kočevje; Jaklič Martin; Jakša Alojzij, Črnomelj; Jakše Alojzij, Kočevje; Jakše Karel, Novo mesto (tudi ranjen); tit. poddesetnik Jarnik Jurij, Stara Loka; rez. Jankovič Josip, Ljubljana; tit. poddesetnik Janžekovič Martin, Metlika; inf. Javornik Josip; tit. poddesetnik Jazbec Ivan, Krško; inf. Jekovec Valentin, Cerklje; inf. Jelenc Andrej, Ljubljana; rez. Jelenc Ivan, Kočevje; poddesetnik Jelenc Franc, Kočevje (tudi ranjen); rez. Jelnikar Josip, Litija; Jene Josip, Krško; poddesetnik Jenko Alojzij, Kranj; Jen-

ko Ivan, Cerklje (tudi ranjen); Jenko Josip, Postojna; Jeram Peter, Kranj; rez. Jereb Simon, Logatec; Jerenovec Alojzij, Ljubljana; Jerič Anton, Cerklje; Jerin Ivan; rez. Jerina Anton, Sp. Logatec; Jerina Mihael, Vrhnika; Jerman Karel, Črnomelj; inf. Jerman Ivan, Krško; rez. Jeršek Avgust, ljubljanska okolica; Jesenovec Ivan, ljubljanska okolica; inf. Jevnikar Jakob; Jordan Ignacij, Krško; Junc Josip; Krško; rez. Jurajevič Marko, Črnomelj; inf. Jurjevec Ivan, Moravče; rez. Jursič Franc, Krško; Jusič Alojzij, Krško; inf. Justin Jurij, Kranj; rez. Juvan Franc, Litija; inf. Juvantič Andrej, Novo mesto.

Boji na zahodu.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 22. februarja. (Kor. ur.) Veliki glavni stan:

Ker se je po več dneh včeraj zjasnilo, so živahno delovali topovi na mnogih točkah boje črte; tako med prekopom La Bassée in Arrasom, kjer smo iztrgali vzhodno od Soucheza v zvezi z našim uspešnim ognjem z naskokom Francozom 800 m njih postojanke in smo ujeli 7 častnikov in 319 mož.

Boji so postali ljutejši tudi med Somme in Oise na bojni črti Aisne in na več točkah v Champagni. Izjalovil se je severozahodno od Tahure francoski napad z ročnimi granatami.

Topniški boji so se pričeli končno tudi na višinah na obeh straneh reke Maas nad krajem Dun, ki so postali na nekaterih mestih zelo močni in tudi niso utihnili v zadnji noči.

Med letalci, ki so se dvignili na obeh straneh, je došlo do veliko zračnih bojev, posebno za sovražno bojno črto.

Žrtev sovražnega ognja je postal danes ponoči nek nemški zrakoplov pri Revigny.

Vrhovno vojno vodstvo.

Tuji v Belfortu se selijo v Lyon.

Basel. Iz Pariza se poroča: Tuji konzulati in tuji državljani v Belfortu so naprošeni, naj se preselijo v Lyon.

Potopljene ladje.

Amsterdam, 23. februarja. (Kor. ur.) V Maaslouis je pripeljal nek angleški parnik 2 moža posadke nizozemskega parnika »La Flandre«, ki je zadel pri Galloperju na mino in se potopil.

London, 23. februarja. (Kor. ur.) V Lowestoffu so izkrcali posadki dveh na Severnem morju potopljenih ribiških ladij.

Haag, 23. februarja. (Kor. ur.) Posrečilo se je, da so dvignili angleški podmorski čoln H 6, ki je ponesrečil pri Schirmonikoogu. Čoln prepeljejo v Niewediep.

Kardinal Mercier.

Lugano, 21. febr. Kakor poroča »Corriere della Sera«, kardinal Mercier ne odputuje danes zvečer, ker se ni končal dela za študijsko kongregacijo. V zadnji avdijenci je kardinal sporočil sv. očetu, da bo takoj po svoji vrnitvi vpeljal papeževe prošnje molitve.

Brusejski krogi pravijo, da se bo kardinal odpovedal nadškofijski stolici v Mechelnu in pojde v Rim kot belgijski kurijski kardinal.

Angleži o nemških vojnih načrtih.

Angleže zelo skrbi, kaj nameravajo Nemci. Znani stalni sodrukniki »Timesa« polkovnik Repington pričakuje, da napadejo Nemci Francijo ali pa naravnost Angleško. Izjava: Mislal na to pa nas ne prestraši. Zadnji delni napadi so dokazali, da je mogoče vdreti v prve črte, a Nemci dobe v ostalem krvave glave, kakor so jih dobili jeseni 1914. Vemo, da so pripeljali Nemci z ruskega bojišča na francosko bojno črto 17 divizij, ki so najbrž normalno močne. Razpolagajo baje tudi s težkimi topovi. Ne more se kar tebi nič meni nič zanikati, da gre zopet za tako veliko operacijo kakor jeseni 1914 ob reki Marne. Operacij se udeležijo brodovja na morju in v zraku. Ni še popolnoma jasno, če Falkenhayn to leto osredotoči svoje glavne napore proti zahodni ali pa proti vzhodni bojni črti. Mogoče je, da nas namerava v bodočih treh mesecih na zahodu le nekoliko tvesti in da se obrne nato zopet proti Rusiji, ker bi nadaljeval le svoj načrt iz leta 1915, s katerim je res dosegel velik uspeh. Nemško vojno vodstvo ve, če pridobi Rusija 1917 potreben čas, da si zopet opomore, se povišajo velikanske carjeve pod orožje vpoklicane množice tako, da postane stvar Nemcem in Avstrijcem na vzhodni bojni črti zelo neprijetna. Težko se moremo zamisliti v položaj Nemcev, a če bi se tudi mogli, bi le mislili z veliko skrbjo na obrambo na vzhodu na bojni črti 700 milj, med tem ko Rusija neprestano koplji armade in strelivo proti tej bojni črti. Z načrtom leta 1915 so nameravali rešiti Nemčijo pred to katastrofo. Skoraj se je posrečilo, zato se lahko pričakuje, da nadaljujejo načrt. Napad bi izvedli na severu, v smeri proti Petrogradu, ker sovražno glavno mesto tvori vedno

privlačno silo. Tam se nahaja ruska največja vojna industrija. Z uspehom na severu se lahko uniči rusko brodovje. Nemci, ki ne cenijo čuvstev drugih narodov, mislijo, da bi Rusija sklenila mir, če bi izgubila Petrograd. Obrniti pa morajo pozornost Rusije na jug, da se posreči načrt, kar so že pričeli v popolni meri. Najbrž izvedejo še obširne pripravljane operacije, dokler ne prične Hindenburg z napadom na severu. Kaj je na tem že res, to stoji, da so najlahkomišljenejši Angleži poslali svoje legije na zelo oddaljena bojišča. Močna ofenziva zaveznikov morebiti ne more zdaj preprečiti lepim nemških načrtov. Če bi bili mi Nemci, bi se ne razburjali zaradi 200.000 sovražnikov v Solunu. Veselili bi se namreč, ker se nahajajo tam in bi jih držali s 100.000 Bolgari in jim grozili, da jih napademo. Napad Turkov v Iraku in v Egiptu odtegne še 600.000 zaveznikov z glavnega bojišča.

Angleški vojni kredit.

London, 22. februarja. (K. u.) Asquith je v spodnji zbornici predložil kreditno predlogo v znesku 420 milj. funtov (nad 10 milijard K). Od tega odpade 120 milj. še na tekoče finančno leto, 300 milj. pa na finančno leto 1916, tako da znašajo krediti od začetka vojske 2082 milj funtov (to je skoro 50 milijard kron). Asquith je izjavil, da je bil mnenja, da bo v novembru dovoljeni kredit zadostoval do srede februarja. Pokril pa bo državne potrebe do 10. marca. Spodnja zbornica je kreditno predlogo soglasno sprejela.

Po padcu Erzeruma.

Turško uradno poročilo o Erzerumu.

Carigrad, 21. februarja. (Kor. ur.) Naša armada se je iz vojaških razlogov umaknila brez izgub zahodno od Erzeruma ležeče postojanke, ko je prej uničila 15 km vzhodno od mesta ležeče postojanke in 50 starih topov, ki jih ni bilo mogoče prepeljati.

Po Rusih širjena fantastična poročila, da so zaplenili v Erzerumu 1000 topov in ujeli 80.000 mož, nasprotujejo resnici. Dejansko ni bilo v okolici Erzeruma nobene boja, izvzemaš o njih v navedenih postojankah. Dejansko Erzerum ni bil trdnjava, marveč odprto mesto. Zastareli forti v okolici niso bili vojaško važni. Mesto se zato tudi ni nameravalo braniti.

Rusko uradno poročilo.

Petrograd, 19. februarja. Pri zasledovanju turških kolon smo severozahodno od Erzeruma odrezali ostanek 34. turške divizije in ga ujeli; pri tem smo zaplenili 13 topov, strojnice in mnogo municije. Na cesti v Erzerum smo ujeli ostanke nekega polka. Nek naš junaški zbor je med naskokom na Erzerum zaplenil 240 topov. Naše čete so vzele mesto Muš (50 km zahodno) in Akhlut (40 km severovzhodno od Bitliša). Sovražnik beži proti jugu.

Veselje v Italiji.

Milan, 19. februarja. Armenska naselbina v Milanu, ki je zelo številna, je slavila v petek zvečer zavzetje Erzeruma po Rusih. Mnogo laških častnikov je bilo navzočih pri tej svečanosti, katere so se udeležili tudi Poljaki. Pela se je nova himna kraljevine Armenije.

Amerika za Armence.

Washington, 19. februarja. »New York World« poroča, da je Lansing naročil ameriškemu veleposlaniku v Carigradu, naj pri visoki porti protestira proti silovitostim v Armeniji in naj izrazi upanje, da bo krivce zadela kazen. Če se bodo take grozovitosti ponovile, bodo ameriške države nastopile bolj odločno.

Pri Kul-el-Amari.

London. (Kor. ur.) Uradno: Letala so metala 17. in 19. februarja bombe na angleški tabor pri Kul el Amari. Škoda niso povzročila. Ojačenja za osvoboditev zadovoljivo napredujejo. Vrhovni poveljnik na Sredozemskem morju poroča: Ob poizvedovalnem poletu 20. t. m. na sovražno naprej potisnjeno postojanko vzhodno od Sueškega prekopa se je izpuštil neki naš letalec do 600 čevljev globoko in je uničil s 100 funtov težko bombo, ki jo je vrgel, sovražno elektrarno pri El Hasama.

Razna poročila.

Nemčija in Avstrija.

Berlin, 21. febr. V pruski zbornici je socialist Hue izjavil, da si nemški, avstrijski in ogrski socialisti žele tesnejše in prijateljske izpolnitve trgovsko političnega razmerja med obema državama. Zdeli se je, da se pridružijo tudi balkanske države in Turčija. Soglasja z izjavo trgovskega ministra.

Grof Zeillitz (svobodni konservativci) pravi, da je treba z orožjem bratom ustvariti trdno fronto in iskati zblizanja, ki pa ne sme onemogočiti zvez z nevtralcami ali sovražniki. Zblizanje mora biti tako, da imata oba dela koristi. Zeleni je, da se pogajanja med Avstrijo in Nemčijo tako pospešijo, da bo gospodarski sporazum gotov že pred sklepom.

Nemčija in Združene države.

Newyork, 23. februarja. (Kor. ur.) »Newyork World« poroča: Američane, ki so kupili vožne listke za parnik »Espagne«, so posvarili pred uporabo parnika in jih opozorili na nova nemška določila proti uporabi trgovinskih ladij.

Newyork, 23. februarja. (Kor. ur.) Vse kaže, da je zadovoljilo zadnje obvestilo nemške vlade glede na »Lusitanijo« popolnoma ameriško vlado. O nemški napovedi glede na oborožene trgovske ladje zavzame stališče šele, ko dobi vse podatke. »Evening Post« poroča iz Washingtona: Ameriška vlada je obvestila vse veleposlanike v inozemstvu, da ne namerava pritrčiti nazoru Nemčije, ki smatra vse oborožene trgovske ladje za bojne ladje, ki se smejo napasti brez prejšnjega svarila. O tem so obveščeni in informirani vsi diplomatski zastopniki Združenih držav.

Boji v nemški vzhodni Afriki.

London. (K. u.) Uradno: O operacijah v nemški vzhodni Afriki poroča general Sinuts: Dne 16. februarja je napadla sovražna sila nekaj Evropecev in 200 vojakov domačinov postojanko Gachumba ob meji Ugande. Naš oddelek je štel 3 Evropece in 35 domačinov. Sovražnika so prisilili, da se je umaknil z izgubo 4 Evropecev, 53 domačinov, 8 strojníc, 45 pušk in streliva. Mi nismo imeli izgube.

Novi turški prestolonaslednik.

Carigrad. Kot prestolonaslednik je priznan princ Vahia Edin. Dohodki na leto znašajo 2.400.000 piastrov. Povišali so ga tudi za divizijskega poveljnika in mu pridali pobočnika in ceremonijskega mojstra.

Proti bodoči trgovini z Nemčijo.

Wellington. Zveza potnikov več trgovin je ustanovila veliko zvezo proti vsaki bodoči trgovini z Nemčijo.

Rusi za gospodarsko skupnost zaveznikov.

Petrograd, 22. februarja. (K. u.) »Rječ« piše: Zunanji minister Sazonov je izročil ministrskemu svetu predlog za ožje gospodarsko skupno delo zaveznikov po končani vojski.

Dnevne novice.

+ Ministrski svet je zboroval 22. t. m. na Dunaju. Navzoči so bili vsi ministri.

+ Bolgarski kralj se je peljal 22. t. m. ob 5. uri popoldne v Schönbrunn, kjer je obiskal nadvojvoda prestolonaslednika Karola Franc Jožefa.

+ Župnik Munda umrl. Na Dobrni je včeraj umrl g. župnik Munda. Brzovjavko smo za včerajšnji list prepoznali. Pogreb bo jutri v četrtek ob 9. uri popoldne na Dobrni.

+ Odlikovanja. Ponovno najvišje pohvalno priznanje sta dobila stotnik 27. pp. Evgen Walland in nadporočnik 87. pp. Hugon Rijavic. Najvišje pohvalno priznanje so dobili: poročnik 27. pp. Aleksander Kores, poročnik 17. pp. Vladimir Vauhnik in poročnik 22. polj. top. p. Viktor Križ. Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil poročnik rač. vodja 17. pp. Ladislav Herold. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje so dobili: štabni narednik 17. pp. Mihael Pečauer, narednik 17. pp. Ed. Vondraček, narednik 47. pp. Miroslav Osojnik in nadstražmojster 6. dež. orož. pov. Ivan Bračko, pri 12. armadnem zboru, Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je podelil cesar ces. in kr. vojaškemu preskrbljevalnemu oficijalu 22. pehotne divizije g. Stanislavu Adler v priznanje njegovega izbornega službovanja na bojišču.

Kaj bo res? Včerajšnji »Grazer Tagblatt« poroča: Oboroževanje v Rusiji. Dunaj, 21. februarja. Kakor izve »Morgen« iz Stockholma, je ruski vojni minister sklenil, v bližnjem času postaviti 40 novih pehotnih bataljonov. V bližnjem času pridejo menda tudi dalekosežne izpremembe v ruskem vrhovnem poveljstvu. — Včerajšnji »Agramer Tagblatt« pa objavlja: Rumunske vojaške oddelke. Stockholm, 21. februarja. Iz Petrograda se poroča: »Nowoe Vremja« poročajo iz Bukarešta, da je rumunski vojni minister sklenil postaviti 40 novih pehotnih bataljonov. V bližnji bodočnosti se pričakujejo tudi dalekosežne izpremembe v rumunskem vrhovnem poveljstvu.

— Profesor Masafyk. »Hlas« poroča: Mestni svet v Valatuš-Meserču je soglasno sklenil: Mesto se z ogroženjem obrača od svojega bivšega poslanca profesorja Masafika in izjavlja, da je izručil častno meščanstvo.

— Novi celovski župan. Celovski občinski svet je včeraj izvolil za župana Friderika barona Wetzlar.

— Povišani štajerski učitelji. Rezervni poročnik je postal učitelj Anton Z dolšek v Gor. Gradu, črnovojniška praporščaka si postala učitelj Viljem Škrbinc v Ščavnici in Maks Smole v Raču. — Srebrna hrabrostna svetinja je podeljena praporščaku Francu Poljaku, učitelju v Mariboru.

— Trgovina z jajci. Notranje ministrstvo je izdalo naredbo, ki dovoljuje pošiljanje jajc iz ene dežele v drugo le z dovoljenjem deželne vlade. Železnice smejo jajca prevzeti le, če je voznemu listu priloženo prevozno dovoljenje deželne vlade. Nakupovanje jajc od kraja do kraja ali od hiše do hiše za take trgovce, ki imajo svoj sedež izven dotične dežele, je dovoljeno le onim osebam, ki imajo zato pismeno dovoljenje od notranjega ministrstva. Za prestopke kazni do 5000 K ali do 6 tednov zapora.

Konjerejcem v vednost. C. kr. kmetijska družba kranjska nam naznanja, da bo oddala v ponedeljek dne 28. februarja potom javne dražbe 10 žrebet različne starosti. Dražba se vrši ob 9. uri dopoldne v prostorih družbene podkovske šole v Ljubljani na Poljanski cesti.

Ljubljanske novice.

Cecilijno društvo za stolno župnijo v Ljubljani priredi v sredo 1. marca 1916 ob osmih zvečer v stolnici cerkven koncert. Sodelujejo: Gospod Josip Rijavec, koncertni in operni tenorist; č. gospod Stanko Premrl, vodja stolnega kora v Ljubljani (orgle); pomnoženi stolni pevski zbor in orkester vojaških in civilnih godbenikov. Koncert vodita: č. gg. dr. Frančišek Kimovec in Stanko Premrl. — Spored: 1. Bach: Preludij v C-molu. Izjava na orglah č. g. Stanko Premrl. — 2. a) dr. Kimovec: »Ko odpro oblaki se pred bliščem križa.« Nagrobnica za mešani zbor in trobila. b) Hochreiter: Ofertorij »Domine Jesu Kriste« iz »Missa pro defunctis«, op. 38. Enoglasni mešani zbor z orglami. c) Premrl: »O sladki sveti križ.« Mešani zbor a capella. — 3. Giuliant: Méditation-Prière. Izjava na orglah č. g. St. Premrl. — 4. a) dr. Kimovec: »Češčena Marija.« Samospev za tenor, orgle, violino, cello in rog. b) Hochreiter: Marija mati. Tenorski samospev, mešani zbor in orgle. c) Premrl: Psalm 87. Tenorski samospev z orkestrom. Solist: g. Jos. Rijavec. — 5. Renner (jun.): Trio. Izjava na orglah č. g. St. Premrl. — 6. a) Hild: »Gib uns den Frieden, Himmelskind!« Mešani zbor z orglami in godali. b) Premrl: »Daj nam mir, Gospod!« Mešani zbor a capella. c) Sattner: »Evharistični tron.« Mešani zbor z orkestrom. — 7. Springer: »Salve Regina.« Fantazija za orgle. Izjava č. g. St. Premrl. — 8. Goller: Lavretanske litanije. Mešani zbor, orgle in orkester. — Sedeži po 3, 2 in 1 K; vstopnice po 50 vin, za dijake po 20 vin. In besedila po 20 vin, se dobivajo v Katoliški bukvarni v Ljubljani, na večer koncerta pa pri glavnih in stranskih cerkvenih vratih. — Čisti dobiček koncerta je namenjen vdovam in sirotam naših padlih vojakov.

Ij Ni tako silno. »Narodna Obrana« poroča, da sta bili podrti v Ljubljani pri zadnjem laškem napadu dve hiši, ubitih pet otrok, a ranjenih več odraslih. Kdo neki je tako potegnil omenjeni list?

Ij Nesreča na Mestnem trgu. Danes dopoldne je voz električne cestne železnice na Mestnem trgu povozil dečka Karola Garbajsa. Dečka, katerega je odtrgalo nogo, so odpeljali v dež. bolnico.

Ij Zlat zaslužni križ na traku hrabrostne svetinje je podelil cesar z lastnoročnim pismom v priznanje odličnega delovanja pred sovražnikom učiteljici ljubljanskega dekliškega liceja in voditeljici zasilne rezervne bolnišnice št. 2 v Ljubljani, gospodični Jerici Zemljan.

Ij Samoumor. Včeraj se je na Cesti na južno železnico št. 26 v kleti obesil vozni mojster na glavnem kolodvoru Ivan Kopač. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Kaj ga je gnalo v smrt, nam ni znano.

Oddaja krompirja pri mestni aprovizaciji. V petek in soboto tega tedna bo mestna aprovizacija zopet oddajala krompir. Vsaka stranka ga dobi po eno vrečo. Ostalega naročenega pozneje. Na vrsto pridejo številke od 220 do 620. Natančnejša razporedba se objavi jutri. Stranke, ki imajo od mestne aprovizacije izposojene vreče, se nujno prosijo, da jih zanesljivo vrnejo ta dva tedna.

Ij Vojna prodajalna za Trnovo. Trnovčani se opozarjajo, da je mestni aprovizacijski odsek ustanovil vojno prodajalno za III. okraj (Trnovo), kjer dobe kruh vse tam stanujoče stranke. V navedeni prodajalni kruha preostaja in bržkone zato, ker menda vsi še ne vedo zanjo.

Ij Najdena je manjša vsota denarja na trgu. Dobi se na Dolenjski cesti št. 19, Ljubljana.

Nevdna zračna letala.

Naši vojaki, ki gredo na bojišče, so oblačeni v obleko, katere barva je taka, da se le malo razločuje od ozemlja, v katerem se nahajajo. Čete so vsled tega skoraj nevidne, sovražnik jih išče zaman, in le s pomočjo najboljših daljnogledov je možno izslediti posamezne postojanke. Zračna letala, ki so, izjemši najnovejših, rumene barve, nikakor ne spadajo v okvir te moderne vojske, ker so vsled svoje barve že v veliki daljavi dobro vidna. Na temnem, modrem ali oblačnem nebu izgledajo taka letala svetla, temna pa nasproti od solca razsvitljenim oblakom, tako da nudijo vedno gotov cilj zasledujočemu topništvu. Nehote se nam vsili vprašanje, zakaj so zrakoplovi in aeroplani prevlečeni ravno z rumenim blagom, ki je na velike daljave viden. To ima svoj poseben vzrok. Pod balonsko odejo se namreč nahaja plast iz gumija, in še pred štirimi leti se je domnevalo, da more le rumena barva varovati gumij pred ultravijoličnimi žarki, ki ga uničujejo. Ko se je skušalo pred petimi leti napraviti balonsko prevleko, ki bi nadomeščala rumeno glede gumija in bila kolikor mogoče nevidna, se je pokazalo, da navaden modrozeleni ali siv plesk odgo-varja le pri gotovih svetlobnih in vremenskih razmerah stavljenim zahtevam in ne varuje gumija pred svetlobnimi žarki. Pojavljali so se različni fantastični načrti, po katerih bi bilo mogoče napraviti zračna letala nevidna. Nekdo je predlagal, naj se na spodnji strani letala pritrdijo raznobarne navzgor obrnjene žarnice, ki naj letalo tako razsvetlujejo, kakor zahtevajo vsakokratne svetlobne in vremenske razmere. Ta sam na sebi duhoviti načrt se seveda praktično ni dal uporabiti. Nadaljni poskusi glede nevidnosti zračnih letal so pokazali, da mora biti zrakoplov, ki ima okroglo podolgovato obliko in se ga pri poletu vidi od spodaj in od strani, preoblečen s popolnoma drugačno snovjo, kakor aeroplan, katerega se pri letanju vidi pravzaprav s mo od spodaj. Zrakoplov mora biti prevlečen s snovjo, ki vse barve kolikor mogoče odbija (reflektira); pri aeroplanu pa morajo krila in trup obstojati iz skrajno prozorne snovi.

Prvi neprosto voljni iznajditelj take idealne snovi je bil Avstrijec David Schwarz, ki je svoj leta 1897. popolnoma iz aluminija izdelan zrakoplov prevlekel s tanko aluminijevo ploščino. Ta prevleka je zado-stovala vsem zahtevam, za svetlobo in zrak, ampak odbija tudi vse barve slično motnemu zraku v isti meri, v kateri vpadajo nanjo. Ta zrakoplov bi bil v večji višini tudi neviden, a se je žal že takoj po vzletu ponesrečil. Edina težkoba je bila pri tem, da je bila teža zrakoplova prevelika in je imel le majhen vzgon, torej za večje po-lete in vojaške namene nerabljen. Problem tedaj še ni bil rešen. Šele začetkom 1911 se je po trdoplnih poskusih posrečila to-varni Metzler v Monakovem primerna pre-levka za zrakoplove; iznašla je način, po katerem je mogoče prevleči navadno gu-mirano balonsko prevleko z aluminijevim prahom. Ta iznajdba je bila tako pomemb-na, da so v kratkem času prevlekli večje število nemških Parseval-balonov in Zeppelinovcev s to aluminijasto prevleko. Prvi tak zrakoplov je bil P. L. 17 zgrajen v Bit-terfeldu 1912. V zraku se je srebrno les-ketal in je bil v višini 1200 m le še malo viden. Temu je sledilo več Zeppelinovcev in tudi nekaj prostih balonov. Aluminijeva prevleka ima poleg velike odbijalnosti svetlobnih žarkov tudi to prednost, da de-ževnica gladko odteka in voda ob dežev-nem vremenu ne poveča zrakoplovne teže.

Tudi za aeroplane se je posrečilo pred tremi leti najti mesto gumirane rumenkaste neprozorne prevleke prozorno, upogljivo snov, takozvane emajlitne plošče. S takim aeroplanom je prvi poletel avstrijski nad-poročnik Blaschke na vojaškem letališču v Dunajskem Novem mestu, bil je to eno-krovnik Kondor, ki je bil že v višini 400 do 500 m malo viden (nudi torej obstrelje-valcem slab cilj). Pred kakim poldrugim letom je zgradil inženir Knubel v Münstru enokrovnik, katerega je prevlekel z po-dobno, popolnoma prozorno snovjo celon. (Celon se je v zadnjih letih mnogo vpeljal v avtomobilski in zrakoplovski industriji. Celon je popolnoma prozoren, je upogljiv kakor celuloid, a ne gori, tak kakor gumij, bencin, bencol in voda ga ne razjedajo. Celon je uporabil tudi praški inženir Adolf Tilp pri svojem sedaj iznajdenem letalu, ki ima samo eno krilo.) Ta enokrovnik je v višini 2000 m s prostim očesom neviden.

V koliko se te iznajdbe uporabljajo v sedanji svetovni vojski, se ne da z goto-vostjo povedati, kajti vse take dragocene iznajdbe ostanejo tajne. Vsekakor pa se gotovo lahko računi, da se večjih zračnih napadov udeležuje tudi več »nevidnih« zračnih letal.

Iz navedenega je razvidno, da so zrač-na letala pod gotovimi pogoji nevidna, a neslišna niso nikoli. Na podlagi tega dej-tva obstojajo danes aparati, ki natančno povedo, kje v zraku se nahaja nevidno le-talo. So aparati, ki ojačijo vršenje prope-

lerjevo tako, da se izda bližajoče se letalo, še predno ga more uho slišati. Na Fran-coskem so tako izboljšali te aparate, da se posreči najti kraj, kjer se nahaja ne-vidno letalo, in nanj nameriti topove.

Te postes d'écoute ali »poslušalne štacije« obstojajo iz štirih mogočnih slušal, ki so tako razporedjena, da se dajo na vsako svetovno stran in v vsakem kotu proti tlom obračati. Slušala so vsa enako obrnjena in sprejmejo vsak najmanjši glas, katerega potem še mikrofoni ojačijo. Opa-zovalec začuti letalo že v veliki oddalji, dasiravno se to nahaja visoko v zraku in celo za oblaki. Ravnotako je mogoče pri-bližno dognati mesto, kjer se letalo nahaja.

Francoska metoda služi samo temu namenu, da izda bližanje sovražnega letala, v Zjedinenih državah pa so izdelali sistem, na podlagi katerega se določi natančno kraj, oddaljenost letala ter smer, v katero mora top streljati. To se doseže na sledeči način: Mikrofoni se postavijo na ogliščih geometrične slike, ki ima obliko trikotnika ali paralelograma določene velikosti, mi-krofoni se toliko časa obračajo, da se zvočni valovi pokažejo najmočnejše; iz kota in medsebojne razdalje mikrofонов se potem da lahko izračunati kraj, kjer se nahaja le-talo.

Pri navadnem načinu, ki se porablja tudi v vojni, je vsak mikrofón zvezan z ve-likim slušalom. Opazovalec, ki nosi na glavi telefonsko slušalo, obrača veliko slušalo počasi na vse strani, dokler ne zasliši ropota, katerega povzroča bližajoče se le-talo, in ta ne doseže svojega maksimuma. Na-to naznani topničarju kot, ta pa poišče na za to prirejeni tabeli smer in oddalje, ka-mor naj strelja.

Za zračno topništvo ni potreba tiste natančnosti, kakor za poljsko in pomorsko. Zračno topništvo strelja navadno s šrap-neli, ki vržejo pri eksploziji drobce čez celo ploskev, tako da je glavna naloga, da eks-plodira šrapnel v isti višini kakor se na-haja letalo in kolikor mogoče blizu njega.

Mikrofoni v zvezi s slušali ujamejo ropot, ko je letalo še več kilometrov odda-ljeno. Premikajočemu se cilju sledijo po-tem kakor dve očesi, kajti spreten opazo-valec jih zna tako obračati.

Neke vrste slušalne postaje je pred kratkim napravil nek Amerikanec v Lon-donu v obrambo pred Zeppelinovci. To-liko je znano, da je število mikrofónov raz-vrščeno v geometrični sliki po tleh. Zvočne valove tudi tu ojačuje poseben aparat. Kadar somikrofoni tako razvrščeni, da vsak kaže najmočnejše glasove, so obrnjeni vsi proti eni skupni točki, ki tvori vrh stožca, potem je mogoče izračunati razdalje do letala.

To vse pa so seveda iznajdbe naših sovražnikov, ki pa se niso posebno obne-sle, kakor kažejo poleti Zeppelinovcev nad Pariz, Angleško in Solun.

Naročajte „Slovenca“!

Pri bolečinah vsled prehlada, ranitvah itd. naj se uporablja Fellerjev bol tajšajoči fluid iz rast-linskih esenc z zn. „Elsa-fluid“. Jako priporočeno. Stotisoč zahvalnih pism. 12 steklenic pošlje za 6 kron prost poštne lekarnar E. V. Feller, Stub. ca, Elsa-try št. 285 (Hrvaška). — „Elsa-kroglice“ (6 škatljic 4 K 40 v. — (eb—)

Samo v Kino Central

v deželnem gledališču

Samo dva dni! Senzacijonelni detektivski roman Zapuščina rodbine Moore.

Po znanem romanu ameriškega pisatelja A. K. Greene v 4 delanjih. — Režiser Emil Leyde, k. je režiral tudi „Vojnega krščenca“.

Sijajna uprizoritev! - Dunajski umetni-ki! - Prekrasna fotografija! - Obilica napetih prizorov!

Ta roman je najbolj učinkovita detek-tivska igra sezije.

OSEBE:

Veronika Moore z Jarnovega gledal. Dunaj
Edit Moore, njena polsestra gđ. Lili Karoly z Jarnovega gledal. Dunaj
Graf Francis Jeffris z Jarnovega gledal. Dunaj
Detektiv Brown z Jarnovega gledal. Dunaj
Glavna igralka je neka slavljena lepo-tica dunajske družbe.

„Sandijeva sreča v nesreči“

Izvirna burka v 2 delanjih.

Sodelujejo najboljši berlinski umetniki.

Sodeluje prvovrstni češki salonski or-kester g. Karola Haška iz Prage.

Pojasnilo!

Ozira se na v Vašem cenjenem listu večkrat objavljeno pojasnilo go-spoda F. S. Škrabarja v Višnji gori, v katerem izjavlja, da je prostovoljno odložil nakup prediva za centralno zvezo avstrijskih predilnic v Trave-navu, sem primoran na isto odgovoriti sledeče:

Ni res, da bi g. F. S. Škrabar prosto-voljno odložil nakup vsled neugodno mu stavljenih pogojev, res pa je, da mi je zveza zastopstvo sama odvzela, ter na to meni poverila, in mi istočasno določila tudi maksimalne cene, kvali-tativne vrednosti, koje so razdeljene v pet razredov. Vzorci z navedbo cen so na ogled pridelovalcem, oziroma posestnikom prediva v mojem skladišču. Za stroške in trud me zveza primerno honorira.

Brezpomembno bi bilo toraj dolo-žati cene vsakomur, osobito pa moji konkurenci!

Objednem pripomnim tudi, da mi centrala glasom c. kr. ministrske na-redbe od 15. septembra 1915 ponovno javlja, da je zadrževanje otrtega pre-diva, oddaja nepooblaščenim osebam kaznjivo, kakor tudi za izdelavo vrvar-skega blaga prepovedano.

V najkrajšem času izide nova na-redba, koja je vže v teku, da se vsem posestnikom prediva, ako istega prosto-voljno ne oddajo nakupovalnicam, blago rekvirira po novo določenih cenah.

Toliko v blagohotno pojasnilo, ter se priporočam in beležim

z odličnim spoštovanjem

482 (3) Mihael Omahen mlajši.

Višnja gora, dne 18. februarja 1916.

V večjo trgovino z mešanim blagom se sprejme zanesljivo

prodajalka

za takojšnji nastop. Ponudbe je oddati na uprav-ništvu tega lista pod št. 479.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah

Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od tr-govcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu. 2426

KUPCEM

konj, plemenskih bikov in belgijskih zajcev se

naznanja, da se zglašijo takoj v Vnovčeval-nici za živino v Ljubljani, Dunajska cesta 29

Malo, meblovano mesečno

S O B O

s posebnim vvhodom (event. s hrano) v bližini „Katol. tiskarne“, išče gospod za 15. marec ali 1. april. Ponudbe z navedbo najemnine se prosi na upravo lista pod „Soba st. 1“.

Organist cecilianec in cerkovnik

neozenjen, vojaščine prost, išče službo. — Naslov v upravnistvu Slovenca pod šifro „Cec. I. jancoc“ 484.

Več dobrih

DELAVCEV

se sprejme v Tovarni za klej (Leimfabrik) Ljubljana.

Išče se

meblovana soba

za gospo in dve gospodični, če možno s samosvojo kuhinjo ali tudi samo z uporabo kuhinje. Cenjene ponube na upravnistvo lista pod „Stanovanje 496“.

Nakupovalci

se sprejmejo na dežel za nakup Zaslugek je dober. Po-nudbe na

upravo lista pod šifro „Nakupovalci“ 435

500 K

Vam plačam, ako Va-sih kurjih oces, bra-davice in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pla-mom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY, Kaschau (Kassa) L, poštni predal 12 82 Ogrsko

Išče se za takoj lepo meblovana

mesečna soba

s kabinetom ev. tudi 2 sobi za boljšega gospoda posebnim uhom. Ponudbe iz prijaznosti sprejme uprava tega lista pod 474.

Vpletanje STOLOV

kvačkanje, pletenje noga-vic, ogrinjalk, čipk, roka-vic, gamaš itd. izvršuje in prevzema Ana Kastelic, Fužine št. 4, p. Spod. Hru-sloca pri Ljubljani.

Solidno, lično in ceno.

PREKLIC.

Podpisani Janez Miklavčič, hlapec, obžalu'em in preklíčem vse, kar sem 19. t. m. ponoči žaljivega govoril zoper Mici Žumer, služkinjo; oba skupaj v službi na Dolenjski cesti št. 4.

Janez Miklavčič.

ŽENITEV!

Cevliar, vdovec brez otrok, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično ali vdovo, in če je le mogoče z neko premoženja. Le resne ponudbe na I. P. 493 pri upravi „Slovenca“.

Vabilo

občnemu zboru moških članov pogrebne društva „Marijine bratov- ščine“ v Ljubljani,

kateri boe zboroval

v nedeljo, dne 27. svečana 1916 dopol-dne ob 10. uri v mali dvorani „Mest-nega doma“ na cesarja Jožefa trgu.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika lanskega občnega zbora in odobritev istega.
2. Poročilo predsednika.
3. Poročilo blagajnika in odobrenje letnih računov.
4. Poročilo preglednikov računov.
5. Volitev treh preglednikov računov.
6. Naknadno odobrenje vojnega posojila.
7. Posamezni nasveti članov društva.

Za slučaj, če bi bil občni zbor nesklepčen, skliče se isti pol ure kasneje na istem prostoru in z istim dnevnim redom, ne glede na število zborovalcev.

V Ljubljani, 19. februarja 1916.

K temu zborovanju vabi vse cenjene mo-ške člane k polnostevilni udeležbi

Društveni odbor pogrebne društva „Marijine bratovščine“.

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo izgotovljenih oblek za

moške, ženske in dečke.

2371 Velika izbira

površnih jopic

za dame in deklice.

„Pri Škofu“.

Pred Škofijo št. 3, Lingarjeva in Medarska ulica.

Podružnica trvdke R. MIKLAUC.

Sprejmeta se dva HLAPCA

plača po dogovoru pri g. Ivan Ogrin, Lavrica pri Ljubljani.

V večji trg se išče priletna, zanesljiva

kuharica

ki bi imela veselje do gospodinjstva. Istotam se sprejme tudi

učence ali učenka

z dobrimi spričevali v trgovino mešane stroke. — Ponudbe je oddati na upravnishvo tega lista pod št. 460.

URADNICO

z znanjem slovenščine in hrvaščine ali laščine išče banka v Pragi. — Ponudbe na poštali predal 47a, Ljubljana,

Revizija žrebanj

pod jamstvom za vse srečke od njih početka kakor tudi za poznejšo zaznambo. Pristojbina K 1.— pri banki S FISCHER, Dunaj, IX. 286 Währingerstr. 41.

100 litrov zdrave domače pijače,

osvežujoče, dobre in zelo gaseče si lahko vsak sam priredi z malimi stroški. V zalogi so snovi za ananas, jabolčnik, grenadine, malinovec, poprova meta, muskatovec, pomerančnik, dišeča perla, vaniljevo. Ta pijača se lahko poleti zavziva hladna, pozimi pa vroča mesto čaja in zganja. Skaziti se ne more. Snovi z bistvenim navodilom stanejo K 5-60 tranko po povzetju. Na 2 takih porcij do dam eno povrhu. Za gospodarstva, tovarne, delavnice itd. neprecenljive vrednosti, ker delavce ta pijača osveži in ne upijani, vsled česar ne izgube nič na svoji delazmožnosti. Jan Grolsch, drogerija „Pri angelu“, Brno 643, Morava. 2599

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega iskrenoljubljenega dobrega sina oz. brata gospoda

Davorin Podlesnik-a

poddesetnika v c. in kr. 17. pešpolku

izrekamo tem potom našo najiskrenejšo zahvalo.

Žalujoci ostali.

Zalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je vsemogočni Bog v svoji previdnosti k sebi poklical našo dobro soprogo, oziroma mater, sestro, teto, gospo

Frančiško Zavodnik, roj. Belec

ki je danes ob pol 10 uri dopoldne po dolgem in mučnem hiranju večkrat previdena s svetimi zakramenti v starosti 52 let mirno v Gospodu zaspala. Pogreb predrage pokojnice bo v četrtek 24. feb. uarja ob 10 uri dop. iz hiše žalosti, Grintovec h. št. 1, na farno pokopališče v Zagradec. Sv. maše zadušnice se bodo brate v farni cerkvi. Priporočamo jo v molitev in blag spomin.

Grintovec-Zagradec, dne 22. februarja 1916.

Ivan Zavodnik
soproj
Anton Belec
brat

Feliks Zavodnik
sin
Marja Marolt roj. Belec
sestra

Globoko potrtem srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da je naša iskrenoljubljena, neizobna mati, oziroma tašča in stara mati, gospa

MAGDALENA DRAŠČEK

nadučiteljova vdova, posestnica iz Vrtojbe pri Gorici

včeraj, dne 22. t. m. po kratki, mučni bolezni zatisnila trudne zemске oči. Pogreb preblage ranice se vrši jutri, dne 24. t. m. ob 2. uri izpred hiše žalosti na Mestnem trgu št. 10 na pokopališče k Sv. Križu. Nepozabno pokojnico priporočamo prijaznemu spominu!

Ljubljana, dne 23. februarja 1916.

Marija Brumat,
hči

Friderik Brumat
c. kr. poštni oficijal,
zet

Teodor Drašček
c. kr. vojaško oskrbov. nadofic.
sin

Berta Drašček
sinova

Teodor, Irma, Adolf,
vnuki.

Brez vsakega posebnega obvestila.

492

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg

Specijalna trgovina
pletenin, trikotaž in perila.

Priporoča svojo zalogo, kakor:

Sporno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrejce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele. Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki itd.

Na debelo in drobno.

1926

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neugodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod.

Absolutna varnost.

Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1914. K 173.490.838—

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76

V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za vojni zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in pošiljine prosto.

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Marije Terezije cesta št. 12.

Naprodaj je

parna žaga in opekarna

v Podcerkvi, občina Starigr pri Rakeku pod ugodnimi pogoji. Pojasnila daje

„Kmetijska hranilnica in posojilnica“
v Staremtrgu pri Rakeku.

Naznanjam, da sem odprl

odvetniško pisarno

v Celju na Ringu št. 9.

Ivan Erhartić
sodni svetnik v p.

Spomladanska novost

je za dame svilen obleka in plašči, posamezne jonice in krila iz najboljše kakovosti in najmodernejšega kroja.

Navečja izbira splošne konfekcije za dame, deklice, gospode in dečke, v najmodernejših barvah in naj-novejši obliki, z znano nizkimi cenami.

Ljubljansko skladišče oblek O. BERNATOVIČ, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Marija Tičar

Ljubljana

Sv. Petra cesta 26

Selenburgova ulica 1
nasproti kazine

Prva specijalna trgovina
umetniških, vojnih
pokrajinskih in drugih
razglednic.

Priznana največja izbira na
drobno in debelo.

Krasni albumi za umetniške razglednice pravkar došli.

375

PREMOG

najboljše kakovosti
po dnevnih cenah
na vagone ali vozove.

F. & A. UHER
Ljubljana, Selenburgova ulica šte. 4. —